

КОМЕНТАРІ
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
щодо звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми (ОПП)
58607 Оптика,
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти,
спеціальність 104 Фізика і астрономія

Співпраця з експертною групою була продуктивною - ми вдячні експертам за ґрунтовний аналіз, змістовне обговорення й відзначені сильні сторони ОПП «Оптика». Обґрунтовані рекомендації експертної групи будуть опрацьовані та враховані, що дозволить покращити реалізацію ОПП та вдосконалити її у відповідності до цілей ОПП. Рекомендації певною мірою вказали перспективи розвитку програми і слугуватимуть покращенню організації освітнього процесу. Водночас ми маємо коментарі та окремі заперечення щодо певних позицій звіту.

Критерії, обґрунтування, рекомендації, зауваження та оцінки ЕГ	Відповіді КНУ імені Тараса Шевченка
Критерій 1. Проектування освітньої програми	
<p>Недоліки за критерієм 1 Суттєвих недоліків не виявлено, проте формулювання мети є занадто загальним і не в повній мірі відображає її унікальність, попри введенні додаткові фахові компетентності та програмні результати навчання.</p> <p>Рекомендації за критерієм 1 Під час наступного перегляду ОП «Оптика» робочій групі на чолі з Гарантом уточнити і конкретизувати формулювання мети даної освітньої програми, виокремивши її унікальні риси.</p>	<p>Дякуємо за рекомендацію, буде врахована при перегляді редакції чинної програми.</p>
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	
<p>Зауваження за підкритерієм 2.1 <i>«В наданому на запит ЕГ Робочому (оперативному) навчальному плані на 2025/26 н.р. для вступників 2024 року на II курсі було введено Базову загальновійськову підготовку (обсягом 3 кредити) за рахунок скорочення кредитів, відведених на вивчення фахових дисциплін. Проте, в тексті самої ОП ці зміни не відображені. ЕГ відзначає часткову відповідність в контексті даного підкритерію.»</i></p>	<p>2.1 Твердження про те, що введення в робочий навчальний план на 2025/2026 навчальний рік для здобувачів освіти 2-го курсу програми Базової загальновійськової підготовки (далі - БЗВП) було здійснено не у відповідності до освітньої програми не відповідає дійсності. Зміни до освітньої програми в частині введення до неї ЗК11: «Здатність захищати Батьківщину» і ПРН11 «Опанувати базові загальновійськові знання та вміння, необхідні для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України» (які є обов'язковими для здобувачів освіти – громадян України, які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти, і для яких, згідно із Законом України «Про військовий обов'язок і військову службу», проходження базової підготовки є обов'язковим), а також</p>

Критерії, обґрунтування, рекомендації, зауваження та оцінки ЕГ	Відповіді КНУ імені Тараса Шевченка
	<p>запровадження до переліку вибірових компонентів освітнього компоненту ВК011 «Базова загальноїсська підготовка (теоретична частина)» з обсягом 3 кредити ЄКТС і підсумковою формою контролю «диференційований залік» були розглянуті у встановленому порядку після чого 24 березня 2025 року були затверджені Вченою радою Університету (https://senate.knu.ua/?p=2944). Вказані зміни до описів ОП були введені в дію наказом ректора №224-32 від 28 березня 2025 року (додаток 1). І вже на підставі вказаних змін до ОП, згідно наказу № 550-32 від 19 червня 2025 р. (додаток 2) був сформований робочий навчальний план на 2025/2026 навчальний рік для студентів 2 курсу. Внесення змін до навчальних планів інших курсів не мало сенсу, адже вступники 2025 року мали навчатися за новою програмою в якій БЗВП була передбачена при розробці.</p> <p>Все вище викладене було сказано членам ЕГ проректором А.Гожилом на плановій зустрічі. Чому ЕГ не врахувала наданої їй інформації Університету невідомо.</p> <p><i>У зв'язку із викладеним просимо галузеву експертну раду не зважати на дане зауваження звіту ЕГ і підтвердити повну відповідність ОП вимогам підкритерію 2.1</i></p>
<p>Зауваження за підкритерієм 2.2.</p> <p>2.2.1 «ЕГ виявлено низку невідповідностей щодо попередніх вимог до окремих ОК, зокрема: – ОК31 (3 семестр) передбачає знання курсів «Математична фізика» (4–5 семестр) та «Оптика» (4 семестр). Зокрема, потребує попереднього знання законів і принципів геометричної оптики, оптичних систем і приладів та їх елементів; – ОК28 (1 семестр) містить надмірні попередні вимоги щодо знань із геометричної оптики та навичок розрахунку оптичних систем, відсутні у здобувачів, знайомих зі шкільним курсом фізики, зокрема знання таких понять, як параксіальна оптика, нульовий промінь, типи аберацій оптичної системи, класи оптичних систем, принципи роботи основних оптичних систем; – ОК14 (5 семестр) вимагає попереднього опанування «Квантової механіки», яка за навчальним планом вивчається у 5–6 семестрах».</p>	<p>Ми дякуємо членам ЕГ за виявлені технічні помилки в описі пререквізитів ОК 14, ОК28 і ОК31, які буде обов'язково виправлено в установленому порядку. Щодо ОК 32, то насправді вона читається у 3 а не в 1 семестрі (що чітко вказано на титульній сторінці РП), в попередніх умовах якої зазначено "мати базові знання з інформатики та програмування; мати базову підготовку з математичного аналізу, лінійної алгебри, вміти розв'язувати диференційні рівняння, то в даному випадку послідовність не порушена.</p>
<p>2.2.4 «ЕГ відзначає, що зміст окремих ВК в межах цих блоків є ідентичним. Так, ВК14-1 «Оптоелектронні прилади та системи» вивчає принцип дії та характеристики сучасних оптоелектронних приладів та систем, зокрема, джерел оптичного випромінювання</p>	<p>Твердження ЕГ про те що зміст окремих ВК в межах блоків є ідентичним є оціночним і, з нашої точки зору, недостатньо обґрунтованим. Згадувані у звіті дисципліни ВК14-1 «Оптоелектронні прилади та системи» та ВК14-2 «Основи оптоелектроніки» суттєво відрізняються за своїм змістом, освітніми цілями та</p>

Критерії, обґрунтування, рекомендації, зауваження та оцінки ЕГ	Відповіді КНУ імені Тараса Шевченка
<p>(від УФ до ІЧ, теплові джерела та газорозрядні лампи, напівпровідникові та органічні світлодіоди, напівпровідникові, волоконні, квантові каскадні та інші лазери), фотоприймачів (теплові фотоприймачі, фотоелементи, фотопомножувачі, фотодіоди, матричні приймачі, тощо), а ВК14-2 «Основи оптоелектроніки» розглядає закони електродинаміки, класичної та квантової оптики, фізики атомів, молекул та кристалів, які складають підґрунтя сучасної оптоелектроніки. Розглядається принцип дії та характеристики сучасних оптоелектронних приладів та систем, зокрема, джерел оптичного випромінювання (від УФ до ІЧ, теплові джерела та газорозрядні лампи, напівпровідникові та органічні світлодіоди, напівпровідникові, волоконні, квантові каскадні та інші лазери), фотоприймачів (теплові фотоприймачі, фотоелементи, фотопомножувачі, фотодіоди, матричні приймачі, тощо)»</p>	<p>рівнем подання матеріалу. Зокрема, дисципліна ВК14-2 «Основи оптоелектроніки» має фундаментальний характер і спрямована на формування у здобувачів теоретичної бази сучасної оптоелектроніки. Натомість дисципліна ВК14-1 «Оптоелектронні прилади та системи» має прикладну спрямованість і присвячена вивченню принципів роботи, конструктивних особливостей та характеристик сучасних оптоелектронних пристроїв і систем.</p> <p>У зв'язку із викладеним просимо галузеву експертну раду не зважати на дане зауваження звіту ЕГ і підтвердити відповідність ОП вимогам підкритерію 2.2</p>
<p>Недоліки з критерієм 2.</p> <p>1. Під час експертизи встановлено невідповідності щодо попередніх вимог до окремих ОК, які порушують структурно-логічну послідовність вивчення дисциплін, що ставить під сумнів предикатну логіку побудови навчального плану, а отже, не забезпечує необхідних попередніх знань / навичок для засвоєння низки навчальних дисциплін (суттєвий недолік за кодом 2.2.2).</p> <p>2. Крім того, текст поточної ОП не відповідає Робочому (оперативному) навчальному плану на 2025/26 н.р. для вступників 2024 року, згідно з яким на II курсі було введено Базову загальновійськову підготовку (обсягом 3 кредити).</p> <p>3. Наявність в блоках вибіркового освітнього компоненту дисциплін, майже однакових за змістом, може призвести до спотворення процедури формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами освіти й обмежувати реальну варіативність індивідуальної освітньої траєкторії.</p>	<p>На висловлені недоліки маємо відповісти так:</p> <p>1. Ми дякуємо членам ЕГ за виявлені технічні помилки в описі пререквізитів ОК 14, ОК28 і ОК31, які буде обов'язково виправлено в установленому порядку. Щодо ОК 32, то насправді вона читається у 3 а не в 1 семестрі (що чітко вказано на титульній сторінці РП), в попередніх умовах якої зазначено "мати базові знання з інформатики та програмування; мати базову підготовку з математичного аналізу, лінійної алгебри, вміти розв'язувати диференціальні рівняння, то в даному випадку послідовність не порушена.</p> <p>2. Насправді робочий навчальний план для 2 курсу на 2025/2026 н.р. сформований на виконання наказу про внесення змін до навчальних планів (№550-32 від 19.06.2025 р., див. Додаток 2) який, в свою чергу було видано на виконання наказу про внесення змін до опису ОП (№224-32 від 28.03.2025 р., див. Додаток 1) у зв'язку із рішенням Вченої Ради Університету (https://senate.knu.ua/?p=2944). Таким чином вказаний у звіті ЕГ недолік відсутній.</p> <p>3. Твердження «Наявність в блоках вибіркового освітнього компоненту дисциплін, майже однакових за змістом, може призвести до спотворення процедури формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами освіти й обмежувати реальну варіативність індивідуальної освітньої траєкторії.» є</p>

Критерії, обґрунтування, рекомендації, зауваження та оцінки ЕГ	Відповіді КНУ імені Тараса Шевченка
	<p>оціночним. Насправді дисципліни ВК14-1 «Оптоелектронні прилади та системи» та ВК14-2 «Основи оптоелектроніки» суттєво відрізняються за своїм змістом, освітніми цілями та рівнем подання матеріалу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дисципліна ВК14-2 «Основи оптоелектроніки» має фундаментальний характер і спрямована на формування у здобувачів теоретичної бази сучасної оптоелектроніки; - дисципліна ВК14-1 «Оптоелектронні прилади та системи» має прикладну спрямованість і присвячена вивченню принципів роботи, конструктивних особливостей та характеристик сучасних оптоелектронних пристроїв і систем.
<p>Рекомендації за критерієм 2 До початку наступного навчального року ЕГ рекомендує робочій групі на чолі з Гарантом ОП: – привести навчальний план та ОП у відповідність до її структурно-логічної схеми в частині пре- та постреквізитів навчальних дисциплін для забезпечення усіх навчальних дисциплін попередніми знаннями / навичками; – привести ОП у відповідність Робочому (оперативному) навчальному плану в частині наявності Базової загальновійськової підготовки; – переглянути зміст вибіркового освітнього компонент, що належать до різних блоків, на предмет усунення компонент, тотожних за змістом.</p>	<p>Дякуємо за рекомендацію, водночас ще раз наголошуємо що:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) технічні помилки в робочих програмах ОК 14, 28 і 31 буде виправлено. 2) Університет чітко дотримується чинного законодавства і затверджених процедур: спочатку, після рішення Вченої Ради (https://senate.knu.ua/?p=2944.) наказом №224-32 від 28.03.2025 р. були внесені зміни до ОП, а вже потім було сформовано робочий навчальний план. 3) гарант програми і завідувач кафедри вивчають РП при їх поданні на затвердження/продовження, і гарантують відсутність дублювань змісту.
<p>Рівень відповідності Критерію 2. Рівень Е</p>	<p><i>З врахуванням викладеного вище вважаємо що суттєвих недоліків ОП за критерієм 2 немає і просимо ГЕР визначити оцінку за цим критерієм на рівні В.</i></p>
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання</p>	
<p>Недоліки за критерієм 3. Основним недоліком є часткова відповідність у сфері визнання результатів неформальної та інформальної освіти, де при наявності необхідних положень, практична реалізація механізмів залишається нульовою. Зустрічі зі здобувачами освіти підтвердили їхню низьку обізнаність щодо можливостей побудови індивідуальної освітньої траєкторії через неформальне навчання, що свідчить про розрив між задекларованими нормами та їх фактичним впровадженням у навчальний процес.</p> <p>Рекомендації за критерієм 3.</p>	<p>Дякуємо за аналіз і рекомендацію, але, відповідно до ESG-2015 і рекомендацій ЄС, практики університетів Німеччини, Франції, Великої Британії та інших країн ЄПВО, вважаємо, що відсутність прикладів зарахування результатів неформальної та інформальної освіти (за наявності такої можливості) в жодному разі не є недоліком програми, а навпаки є свідченням того що програма задовольняє потреби здобувачів освіти.</p> <p>Ступенева програма яка сама, без використання можливостей неформальної освіти, досягти заявлених цілей не повинна реалізовуватись. Зарахування результатів неформальної та інформальної освіти в ступеневій освіті є додатковою можливістю для здобувача, якою він може скористатися або не</p>

Критерії, обґрунтування, рекомендації, зауваження та оцінки ЕГ	Відповіді КНУ імені Тараса Шевченка
<p>Експертна група рекомендує провести цілеспрямовану інформаційну кампанію серед студентів та кураторів груп, розробивши доступні візуальні інструкції щодо процедури визнання результатів неформальної освіти. Необхідно стимулювати гаранта програми до активного впровадження кейсів перезарахування фахових стажувань та сертифікованих курсів, а також актуалізувати розділи сайту, додавши блок відповідей на типові запитання щодо академічних прав здобувачів, що дозволить перевести цей напрям із формального статусу в практичну площину.</p>	<p>скористатися, а ЗВО в жодному разі не має примушувати до цього чи агітувати за неформальну освіту.</p>
<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою</p>	
<p>Слабкі сторони та недоліки у контексті Критерію 4:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) окремі невідповідності вимогам чинного законодавства, що проявляються у неузгодженості задекларованої та фактичної мови викладання, 2) порушенні нормативних вимог до структури кредиту ЄКТС, 3) недостатній системності забезпечення окремих програмних результатів навчання (ПР21 забезпечується лише ОК22 та ВК10) 4) несвоєчасному врахуванні змін у нормативно-правовій базі. 	<p>Дякуємо за аналіз і просимо врахувати що:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) твердження «Водночас у профілі ОП (версії 2022 та 2025 років за спеціальністю Е5) зазначено лише українську мову викладання, що потребує узгодження» не відповідає дійсності. http://optics.knu.ua/wp-content/uploads/2026/01/OK33-B-104-Optical-data-science.pdf http://optics.knu.ua/wp-content/uploads/2026/02/OK33-B-E5-Optical-Data-Science-and-ML.pdf . Дисципліна ОК33 викладається англійською мовою про що вірно зазначено в п.5 Звіті ЕГ. 2) Згідно навчального плану і робочого навчального плану структура дисципліни ОК7 «Українська і зарубіжна культура» повністю відповідає вимогам закону України Про вищу освіту: при загальному обсязі 3 кредити, сукупний обсяг навчальних занять складає 30 годин, а самостійної роботи – 60 годин. 3) Зауваження щодо того, що ПРН21 з обов’язкової частини ОП забезпечується лише ОК22, не може розглядатися як порушення вимог до освітньої програми. ОК22 «Вибрані розділи трудового права і основ підприємницької діяльності» охоплює питання безпечних умов праці, режиму праці та відпочинку, охорони здоров’я і збереження працездатності і забезпечує ПРН21. Нормативні вимоги не встановлюють обов’язку забезпечення кожного ПРН кількома освітніми компонентами, тому таке співвіднесення є коректним і змістовно обґрунтованим 4) ЕГ група під несвоєчасним врахуванням змін у нормативно-правовій базі має на увазі ту саму тезу яку вона вже висловлювала при аналізі критерію 2: «неврахування у ОП змін до законодавства щодо обов’язковості БЗВП».

Критерії, обґрунтування, рекомендації, зауваження та оцінки ЕГ	Відповіді КНУ імені Тараса Шевченка
	Насправді Типова програма навчальної дисципліни «Базова загальновійськова підготовка громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських» (теоретична підготовка), затверджена 24 лютого 2025 року начальником Генерального штабу Збройних Сил України. І тільки після її затвердження у розробники освітніх програм отримали інформацію (ЗК, РН, обсяги навальних занять, форми контролю тощо) необхідну для внесення змін до описів освітніх програм. Оскільки університетом відповідні рішення були прийняті вже в березні (рішення Вченої ради 24.03.2025 р., наказ про внесення змін до опису ОП від 28.03.2025 р. – див коментарі до критерію 2), жодної несвоєчасності у рішеннях Університету немає.
До початку нового навчального року ЕГ рекомендує привести освітню програму та робочі програми дисциплін у повну відповідність до вимог законодавства, забезпечивши узгодженість профілю ОП з фактичною реалізацією, нормативний розподіл годин у межах кредиту ЄКТС, системне покриття всіх ПРН та своєчасне оновлення ОП відповідно до актуальних змін у законодавстві.	Дякуємо за рекомендації, Університет неухильно дотримується вимог чинного законодавства і невідкладно враховує зміни.
Рівень відповідності Критерію 4. Рівень Е	<i>З врахуванням викладеного вище вважаємо що суттєвих недоліків ОП за критерієм 4 немає і просимо ГЕР визначити оцінку за цим критерієм на рівні В.</i>
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	
Рекомендується розширити практико-орієнтовані форми оцінювання у силабусах, зокрема шляхом впровадження захисту індивідуальних проєктів, взаємного рецензування робіт студентами та розв'язання кейс-завдань.	Дякуємо за рекомендацію
Критерій 6. Людські ресурси	
Відповідно до ПОЛОЖЕННЯ про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти відповідність підкритерію 6.1. передбачає: наявність щонайменше п'яти публікацій, сфера дослідження у яких відповідає змісту освітнього компонента, який забезпечує викладач. Статті мають бути опубліковані у наукових виданнях, включених до переліку фахових видань України або до міжнародних наукометричних баз, зокрема Scopus чи Web of Science Core Collection, протягом останніх п'яти років. Разом із тим, науково-педагогічні, педагогічні та наукові працівники, які забезпечують освітній процес, мають	Відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, підкритерій 6.1 передбачає, що «Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством.». У матеріалах, поданих ЗВО, у Таблиці 2 «Зведена інформація про відповідність НПП освітнім компонентам» було наведено основні публікації викладачів за відповідними напрямками освітніх компонентів. Зазначений перелік не є вичерпним переліком усіх наукових публікацій НПП за останні роки. Водночас значна частина публікацій викладачів, що забезпечують освітні

Критерії, обґрунтування, рекомендації, зауваження та оцінки ЕГ	Відповіді КНУ імені Тараса Шевченка
<p>відповідати вимозі про наявність не менше чотирьох досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років, як передбачено п.38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (окрім винятків передбачених цими умовами). У Таблиці 2. Зведена інформація про відповідність НПП освітнім компонентам у розділі «Обґрунтування відповідності освітньому компоненту» ЗВО наводить основні публікації НПП за напрямком ОК. Іноді такі публікації були опубліковані більше 10 років тому. ЕГ проаналізувала надану інформацію, матеріали щодо публікаційної діяльності, наведені на офіційному сайті ЗВО та у наукометричних базах Scopus та GoogleScholar. У результаті виявлено низку НПП, які викладають на цій ОП котрі не мають 5 статей опублікованих у фахових виданнях за останні 5 років У зв'язку з цим ЕГ встановила, що ЗВО не надав достатньо інформації для підтвердження відповідності у контексті підкритерію 6.1.</p>	<p>компоненти ОП, представлена у міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science, а також у фахових виданнях України. Частина з них була опублікована раніше, ніж п'ять років тому, оскільки вони відображають тривалу спеціалізацію викладачів у відповідних наукових напрямках, що є релевантними до змісту освітніх компонентів.</p> <p>Досягненнями науково-педагогічних працівників у професійній діяльності є не лише наукові публікації, але й інші види професійної активності, зокрема участь у наукових проєктах, підготовка навчально-методичних матеріалів, керівництво науковими роботами здобувачів, участь у міжнародних наукових конференціях, виконання досліджень у межах наукових тем тощо. Всі НПП, задіяні у реалізації ОП, мають такі досягнення. Таким чином, представлені у матеріалах акредитаційної справи відомості підтверджують, що науково-педагогічні працівники, які забезпечують освітні компоненти ОП, мають відповідний науковий доробок і професійні досягнення, що відповідають вимогам чинного законодавства.</p>
<p>ЕГ рекомендує до кінця навчального року переглянути політику врахування відповідності науково-педагогічних працівників п.36-38 Ліцензійних умов при виборі викладачів даної ОК та забезпечити викладання усіх ОК науково-педагогічними працівниками кваліфікація та/або професійний досвід яких спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством</p>	<p>З метою подальшого підвищення прозорості та системності цієї процедури, до кінця поточного навчального року на фізичному факультетів буде проведено додатковий моніторинг відповідності наукових публікацій, професійних досягнень і досвіду викладачів змісту освітніх компонентів.</p>
<p>Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси</p>	
<p>Нерівномірність наповнення системи дистанційного навчання актуальними методичними матеріалами. Зокрема, виявлено дефіцит структурованих конспектів лекцій та оновлених вказівок до лабораторних робіт у вільному доступі, що ускладнює самостійну підготовку ЗО поза аудиторними заняттями. Виявлено повну відсутність Google Classroom з дисципліни «Англійська мова», що було підтверджено здобувачами.</p>	<p>ЗВО погоджується, що систематизація та уніфікація електронних навчально-методичних матеріалів є важливим елементом підтримки самостійної роботи здобувачів освіти. Водночас слід зазначити, що навчально-методичне забезпечення освітніх компонентів, включаючи конспекти лекцій, методичні вказівки до лабораторних робіт, навчальні матеріали та інші ресурси, надається здобувачам освіти різними каналами доступу, а навчальний процес відбувається переважно в аудиторіях.</p>
<p>ЕГ рекомендує: Систематизувати електронні ресурси: Забезпечити повне та одноманітне наповнення Google Classroom (або інших обраних платформ) для всіх ОК професійного циклу, додавши туди опорні конспекти лекцій та актуальні методичні вказівки.</p>	<p>Дякуємо експертній групі за надані рекомендації щодо подальшого вдосконалення організації електронних освітніх ресурсів та цифровізації лабораторного практикуму.</p> <p>Водночас зазначимо, що висловлена думка ЕГ має характер побажання.</p>

Критерії, обґрунтування, рекомендації, зауваження та оцінки ЕГ	Відповіді КНУ імені Тараса Шевченка
<p>Цифровізація лабораторного практикуму: Розробити та розмістити у відкритому доступі для ЗО мультимедійні додатки або відеоінструкції до роботи зі складним оптичним обладнанням для попередньої підготовки до занять.</p>	<p>Відповідно до принципу академічної автономії закладу вищої освіти, ЗВО самостійно визначає оптимальні форми, методи та інструменти навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів. На сьогодні електронні навчальні матеріали, зокрема опорні конспекти лекцій, методичні вказівки та матеріали для підготовки до лабораторних занять, вже розміщуються на електронних платформах, які використовуються викладачами освітньої програми. Разом із тим, наповнення таких ресурсів може відрізнитися залежно від специфіки освітнього компонента, виду занять, а також педагогічних підходів викладача.</p> <p>ЗВО залишає за собою право самостійно визначати доцільність, формат і строки подальшої систематизації електронних ресурсів, а також способи цифровізації лабораторного практикуму, зокрема можливість створення мультимедійних матеріалів або відеоінструкцій до роботи зі складним оптичним обладнанням. Разом з тим, рекомендації ЕГ безумовно будуть враховані під час подальшого розвитку електронного освітнього середовища та вдосконалення навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів.</p>
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми</p>	
<p>Недоліки за критерієм 8.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порушення регламенту перегляду: ОП не перезатверджена після впровадження обов'язкових компонентів (БЗВП), що суперечить п. 2.14.2 Положення ЗВО. 2. Наявність оцінок у відомостях (АСУ «Тритон») з дисципліни, яка відсутня в навчальному плані ОП (АСУ «Тритон»). 3. Опитування ЗО проводяться епізодично (раз на 4 роки), що унеможливує оперативне покращення програми. 4. Відсутність публічності: Проєкт нової ОП не оприлюднювався на сайті для рецензування; роботодавці не знають про процедури анкетування. 	<p>У відповідь на визначені ЕГ у описі Критерію 8 недоліки маємо відповісти так:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порушення регламенту при впровадженні БЗВП (яку чомусь названо обов'язковою компонентою, попри те що вона є вибірковою – обов'язковою вона є виключно для тих громадян України для яких проходження базової підготовки є обов'язковим, згідно із Законом України «Про військовий обов'язок і військову службу») не було. Як ми вже зазначали раніше: <p>Зміни до освітньої програми в частині введення до неї ЗК11: «Здатність захищати Батьківщину» і ПРН11 «Опанувати базові загальновійськові знання та вміння, необхідні для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України» (які є обов'язковими для здобувачів освіти – громадян України, які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти, і для яких, згідно із Законом України «Про військовий обов'язок і військову службу», проходження базової підготовки є обов'язковим), а також запровадження до переліку вибіркових компонентів освітнього компоненту ВК011 «Базова загальновійськова підготовка (теоретична частина)» з обсягом 3 кредити ЄКТС і підсумковою формою контролю «диференційований залік» були розглянуті у встановленому порядку і затверджені Вченою радою Університету 24.03.2025 року</p>

Критерії, обґрунтування, рекомендації, зауваження та оцінки ЕГ	Відповіді КНУ імені Тараса Шевченка
	<p>(https://senate.knu.ua/?p=2944). Вказані зміни до описів ОП були введені в дію наказом ректора №224-32 від 28 березня 2025 року (див. додаток 1).</p> <p>2. Відомості для внесення оцінок у системі Тритон генеруються у відповідності до затверджених робочих навчальних планів. Робочі навчальні плани були затверджені з врахуванням внесених до опису освітньої програми змін (наказ наказу № 550-32 від 19.06.2025 р., див додаток 2.)</p> <p>3. Твердження «Опитування ЗО проводяться епізодично (раз на 4 роки), що унеможлиблює оперативне покращення програми.» є хибним. Незрозуміло на підставі чого ЕГ зробила такий висновок. Згідно чинного Положення про опитування щодо якості освіти в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (https://senate.knu.ua/?p=2690) здійснюються такі види опитувань здобувачів щодо якості освіти:</p> <p>а) загальноуніверситетське суцільне опитування студентів вступних факультетів/інститутів/коледжів (здійснюється щорічно лабораторією з прикладних соціологічних досліджень факультету соціології);</p> <p>б) загальноуніверситетське вибіркове представницьке студентів, які навчаються на 2-4 курсах за програмами ОР фаховий бакалавр і бакалавр, на 1-2 роках навчання за ОР магістра (здійснюється щорічно лабораторією з прикладних соціологічних досліджень факультету соціології);</p> <p>в) суцільне опитування здобувачів щодо якості освітніх програм на яких вони навчаються (здійснюється щорічно лабораторією соціологічних та освітніх досліджень із здобувачами останнього року навчання, оскільки тільки вони вже мають цілісне уявлення про програму);</p> <p>г) опитування здобувачів щодо викладання певного освітнього компоненту (здійснюється факультетом/інститутом).</p> <p>Оскільки за цією програмою випуск здійснюється вперше, то хоча її здобувачі і опитувались раніше в межах опитувань а), б) і г), опитування 4 курсу щодо якості програми в цілому здійснюється вперше</p> <p>4. Твердження про відсутність публічності є незрозумілим – проекти нових ОП (змін до ОП) оприлюднюються в установленому порядку, але після прийняття рішення (затвердження, або відхилення) – знімаються з сайту.</p>
Рекомендації за критерієм 8.	Дякуємо за рекомендації.

Критерії, обґрунтування, рекомендації, зауваження та оцінки ЕГ	Відповіді КНУ імені Тараса Шевченка
<p>1) Актуалізувати та перезатвердити програму, щоб вона відповідала стандартам і містила всі обов'язкові предмети.</p> <p>2) Синхронізувати навчальні плани в «Тритоні» з паперовою версією НП, щоб оцінки у відомостях не з'являлися з «повітря».</p> <p>3) Вивішувати проєкт ОП на сайті вчасно та надати можливість для внесення пропозицій для стейкхолдерів.</p> <p>4) Запровадити регулярні щорічні анкети замість одного опитування перед випуском та публікувати звіти за їхніми результатами.</p>	<p>1) ОП розроблена у 2022 році та впроваджена з 2023-2024 н.р., а її цілі/ПРН сформовано з урахуванням вимог стандарту та рекомендацій стейкхолдерів. Зміни до неї внеслися у відповідності до встановленого порядку</p> <p>2) Робочі навчальні плани відповідають опису ОП із змінами. Відомості для оцінювання генеруються виключно з робочих навчальних планів</p> <p>3) Проєкти ОП оприлюднюються своєчасно</p> <p>4) Опитування здобувачів проводяться регулярно і за кількома видами</p>
<p>Рівень відповідності Критерію 8. Рівень E</p>	<p><i>З врахуванням викладеного вище вважаємо що суттєвих недоліків ОП за критерієм 8 немає і просимо ГЕР визначити оцінку за цим критерієм на рівні B.</i></p>
<p>Критерій 9. Прозорість та публічність</p>	
<p>В якості недоліку ЕГ відзначає наявність застарілої не завжди релевантної інформації стосовно ОП</p> <p>ЕГ рекомендує: – Регулярно оновлювати вміст офіційного вебсайту ЗВО актуальною інформацією та покращувати оптимізацію роботи сайту. – При розміщенні на вебсайті наступного проєкту ОП чітко зазначати терміни надання пропозицій до проєкту</p>	<p>Дякуємо експертній групі за звернення уваги на це питання.</p>